

Kā rīkoties krīzē? Cēsu novada pieredzi iepazīst Igaunijas kolēģi

Trešdien, 14. oktobrī, Cēsīs viesojās Igaunijas pašvaldību vadītāji un civilās aizsardzības speciālisti, lai iepazītos ar Cēsu novada pieredzi, gatavojoties dažādām krīzes situācijām. Šī ir jau otrā Igaunijas delegācija mēneša laikā, kas ierodas Cēsīs, lai uzzinātu, kādas atziņas gūtas civilās aizsardzības mācībās un reālos notikumos un kā tās palīdz pilnveidot gatavību krīzēm.

Delegācija tikās ar Cēsu novada domes priekšsēdētāja vietnieci Inesi Suiju-Markovu un pašvaldības civilās aizsardzības speciālistu Vilni Karlsbergu. Sarunās tika pārrunāta civilās aizsardzības sistēmas organizēšana, iesaistīto institūciju pienākumi, sadarbība ar valsts dienestiem un Zemessardzi, kā arī pašvaldības ieguldījumi un turpmākie plāni.

Cēsu novada pieredze veidojusies gan praktiskajās civilās aizsardzības mācībās "Namejs", "Pilskalns" un seminārā "Rupors", gan reālos notikumos – pēc trauksmes izziņošanas saistībā ar drona iespējamu ielidošanu Cēsu novada teritorijā un 2026. gada augusta vētras. Šīs situācijas ļāvušas izvērtēt, kam pašvaldība bijusi gatava, kur atklājušies trūkumi un kas jāmaina, lai turpmāk rīcība būtu vēl pārdomātāka.

Pēc augusta vētras pašvaldība izvērtēja, kā uzlabot iedzīvotāju brīdināšanu, saglabāt sakarus un elektrības pieejamību ārkārtas apstākļos un efektīvāk koordinēt dienestu

darbu. Tāpat tiek domāts par ūdens pieejamību, nepieciešamajiem resursiem un atbalstu cilvēkiem, kuriem krīzes situācijā tas vajadzīgs visvairāk, īpaši senioriem un cilvēkiem ar invaliditāti.

Savukārt pēc trauksmes izziņošanas saistībā ar dronu tika pārskatīta rīcības kārtība, īpaši skolās un publisku pasākumu laikā. Šī pieredze lika pievērst lielāku uzmanību tam, kā operatīvi nodot informāciju iesaistītajiem, kā rīkoties apdraudējuma gadījumā un kā nodrošināt cilvēku drošību.

Būtiska gatavošanās daļa ir arī praktiskās mācības. Šogad tika organizētas apmācības, kurās piedalījās arī apvienību pārvalžu vadītāji. Tās palīdzēja labāk izprast pienākumus un rīcību ārkārtas situācijās, kā arī vairoja dalībnieku pārliecību par spēju rīkoties. Mācībās "Pilskalns" tika aplūkota arī civiliedzīvotāju rīcība apdraudējuma gadījumā un ikdienas vajadzību nodrošināšana situācijās, kad ierastais atbalsts var nebūt pieejams.

Cēsu novadā civilās aizsardzības jautājumus koordinē Civilās aizsardzības komisija, kuras uzdevums ir izvērtēt apdraudējumus, koordinēt iesaistīto institūciju sadarbību, apzināt nepieciešamos resursus un organizēt atbalstu iedzīvotājiem krīzes situācijās. Komisijas darbā iesaistīti pašvaldības un valsts dienestu pārstāvji, tostarp Valsts policija, Zemessardze un pašvaldības policija. Civilās aizsardzības sistēmas darbībā būtiska ir arī sadarbība ar ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, veselības aprūpes iestādēm, komunālo un transporta pakalpojumu sniedzējiem, sociālo dienestu, izglītības un kultūras iestādēm, nevalstiskajām organizācijām un brīvprātīgajiem.

Ikdienā pašvaldības dienesti rūpējas par iedzīvotāju informēšanu un gatavību nodrošināt būtiskās vajadzības, bet ārkārtas situācijās svarīga ir spēja ātri koordinēt rīcību un piesaistīt papildu resursus. Kopš 2025. gada Cēsu novada pašvaldībā strādā civilās aizsardzības speciālists, kurš koordinē šo jautājumu risināšanu. Pašvaldība iegulda arī patvertņu izveidē, nepieciešamajā aprīkojumā un iedzīvotāju izglītošanā.

Vizītes laikā Igaunijas kolēģi interesējās arī par pašvaldības pieredzētajām grūtībām un pieļautajām kļūdām. Dalīšanās ar to, kas nav izdevies vai izrādījies nepietiekami pārdomāts, ir būtiska pieredzes apmaiņas daļa – tā palīdz citām pašvaldībām izvērtēt savus plānus un laikus sagatavoties situācijām, kurās izšķiroša ir ātra rīcība, skaidri pienākumi un spēja sadarboties.

